

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра маркетингу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

О.А. Лагоднюк

«__» _____ 2019 р.

06-13-114

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Основи наукових досліджень

Basics of the scientific research

спеціальність
specialty

075 "Маркетинг"
075 Marketing

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 075 «Маркетинг». – Рівне: НУВГП, 2019. – 15 с.

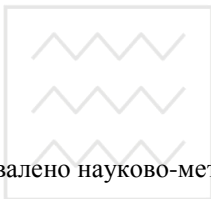
Розробники: Мальчик М.В., д.е.н., професор кафедри маркетингу;
Коротун О.П., ст. викладач кафедри маркетингу

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри маркетингу

Протокол від «18» грудня 2018 року № 05

Завідувач кафедри маркетингу _____ Мальчик М.В.

«__» _____ 2018 року

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 075 «Маркетинг».

Протокол від «18» грудня 2018 року № 04

Голова науково-методичної комісії _____ Мальчик М.В.

«__» _____ 2018 року

© Мальчик М.В.,
Коротун О.П., 2019
© НУВГП, 2019

Вступ

Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» призначена для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 075 «Маркетинг».

Вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» передусе вивчення навчальних дисциплін: «Вища математика», «Управління продажем», «Економіка праці», «Вступ до спеціальності», «Інфраструктура товарного ринку» та ін. До навчальних дисциплін, вивчення яких відбувається одночасно із вивченням «Основи наукових досліджень» відносяться: «Основи екології», «Мікроекономіка», «Статистика». До навчальних дисциплін, вивчення яких у подальшому базується на матеріалах дисципліни «Основи наукових досліджень» відносяться «Економіко-математичні методи і моделі», «Менеджмент», «Маркетинг» та ін.

Анотація

Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» є невід'ємною частиною програми підготовки фахівців з маркетингу. Метою викладання навчальної дисципліни передбачається засвоєння студентами понять про науку, відомостей про стан сучасної науки, розуміння процесу наукової діяльності, оволодіння методичними основами наукового дослідження.

Оволодіння програмою курсу сприяє виконанню студентами завдань з інших дисциплін, які передбачають наукові дослідження, узагальнення теоретичного матеріалу і розробку практичних рекомендацій щодо застосування результатів наукового дослідження. Матеріал курсу допоможе при аналізі інформаційних джерел, підготовці курсових і дипломних робіт, статей, доповідей на науково-практичних конференціях.

Ключові слова: маркетинг, методи, наука, дослідження, проблема, гіпотеза, методи дослідження, наукова діяльність.

Summary

The academic discipline "Methodology of scientific research" is an integral part of the program of training specialists in marketing. The purpose of teaching the discipline is to assimilate students with the concepts of science, information about the state of modern science, understanding of the process of scientific activity, mastery of methodological foundations of scientific research.

Mastering the program of the course contributes to fulfilling the tasks of students from other disciplines, which include scientific research, synthesis of theoretical material and the development of practical recommendations for the application of scientific research results. The material of the course will help in the analysis of information sources, preparation of course papers and diploma papers, articles, reports at scientific and practical conferences.

Keywords: marketing, methodology, science, research, problem, hypothesis, research methods, scientific activity.

Національний університет водного господарства та природокористування

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів		Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Цикл професійної підготовки	
денна форма навчання	заочна форма навчання			
6,5	6,0			
Модуль – 2		Спеціальність 075 «Маркетинг»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2			1-й	2-ий
Загальна кількість годин – 195/180			Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -			2-й	1-ий
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,6 самостійної роботи студента - 7			денна форма навчання	заочна форма навчання
		Лекції		
		34 год.	2 год.	
		Практичні		
		34 год.	14 год.	
		Самостійна робота		
		127 год.	164 год.	
		Вид контролю		
		залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% до 67%

для заочної форми навчання - 9% до 91%

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма вивчення дисципліни циклу професійної та практичної підготовки «Основи наукових досліджень» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 075 «Маркетинг» (шифр за ОПП – ЦПП 5).

Предмет курсу – процес наукового пізнання, як особливої інтелектуальної творчої діяльності, спрямованої на одержання і використання нових знань.

Основна мета дисципліни - сформувати професійні науково-дослідні компетенції, що забезпечують здатність і готовність студентів до самостійного виконання науково-дослідної діяльності.

Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є висвітлення теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності, тобто формування теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного, кваліфікованого проведення наукових досліджень студентами, як у процесі навчання у вищому навчальному закладі, так і на практиці.

У результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- закономірності розвитку науки;
- методологію та методи проведення наукових досліджень;
- види, форми та принципи організації науково-дослідної роботи;
- методи пошуку, збору та обробки наукової інформації.

вміти:

- оформлювати результати наукових досліджень;
- проводити аналіз теоретико-експериментальних даних;
- формулювати висновки та пропозиції;
- працювати з джерелами інформації.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1:

«Наука як сфера людської діяльності»

Тема 1. Наука як сфера людської діяльності

Предмет та завдання курсу «Основи наукових досліджень». Зв'язок з дисциплінами, що вивчалися. Структура курсу. Наукові основи економічних досліджень.

Наука як система знань. Етапи розвитку науки. Класифікація наук. Структура наукової теорії. Функції наукової теорії.

Наука і науково-технічна революція. Наукова комунікація. Наукова школа. Економічна наука в системі наукового знання. Еволюція економічної науки.

Тема 2. Наукова і науково-технічна діяльність в Україні

Правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку науково-технічної сфери в Україні. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Повноваження суб'єктів державного регулювання та управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності. Форми і методи державного регулювання та управління у науковій та науково-технічній діяльності. Національна академія наук України та галузеві академії наук.

Наукова і науково-технічна діяльність у системі вищої освіти. Підготовка наукових кадрів в Україні. Докторантура. Аспірантура. Науково-дослідницька діяльність студентів.

Тема 3. Науково-технічна інформація: пошук, накопичення, обробка

Роль науково-технічної інформації в наукових дослідженнях. Носії інформації.

Наукові твори. Реферат. Тези доповіді стаття наукова доповідь і наукове повідомлення. Рецензія. Монографія. Брошура. Автореферат. Дисертація. Анотація. Підручник і методичний посібник.

Державна система науково-технічної інформації. Види інформації: довідники, енциклопедії, огляди. Первинна та вторинна інформація. Систематизація наукової літератури Патентна інформація. Основні види видань. Бібліографія. Пошук та накопичення науково-технічної інформації. Робота над науково-технічними джерелами.

Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження

Методологія дослідження. Методи дослідження. Використання методів наукового пізнання.

Методологія теоретичних досліджень. Етапи теоретичних розробок. Теоретичне творче мислення. Дедуктивний метод дослідження. Індуктивний метод дослідження. Методи аналізу та синтезу. Системний метод. Абстрагування. Засіб формалізації. Логічний та історичний методи. Моделювання як метод дослідження.

Методологія експериментальних досліджень. Основні етапи методології експерименту. Природні і штучні експерименти. Лабораторні та виробничі експерименти. Економічний експеримент. Аналіз теоретико-експериментальних досліджень.

Методологія економічної науки.

«Організація і планування наукового дослідження»

Тема 5. Організація і планування наукового дослідження

Організація і планування наукового дослідження. Логіка наукового дослідження.

Основні стадії науково-дослідних робіт. Техніко-економічне обґрунтування науково-дослідної роботи його основні показники, практична цінність та економічний ефект. Ефективність наукових досліджень.

Наукова проблема, напрям та тема наукового дослідження. Визначення і формулювання теми наукового дослідження. Формулювання мети і завдань досліджень. Об'єкт і предмет дослідження.

Тема 6. Оформлення результатів науково-дослідницької роботи

Загальні вимоги оформлення результатів науково-дослідної роботи. Структура науково-дослідницької роботи. Правила оформлення результатів науково-дослідної роботи. Записи досліджень. Схеми лабораторної або стендової установки. Табличне зведення числових даних. Графічне оформлення результатів дослідження.

Підготовка наукових матеріалів до публікації. Наукові друковані роботи. Загальна характеристика наукових друкованих робіт: публікацій, рефератів, доповідей. Поняття, функції наукових публікацій. Види наукових друкованих робіт.

Методика підготовки наукових друкованих робіт. Оформлення наукових публікацій.

Наукова стаття – основний вид наукових публікацій. Структурні елементи наукової статті. Оформлення наукової статті. Особливості оформлення тез наукової статті (доповіді).

Техніка написання рефератів. Види рефератів (інформаційний, розширений). Структура реферату.

Тема 7. Курсова, дипломна, магістерська роботи: написання, оформлення, захист

Загальна характеристика курсової (дипломної, магістерської) роботи.

Послідовність виконання наукової роботи. Структура, зміст курсової (дипломної, магістерської) роботи. Вступ до курсової (дипломної, магістерської) роботи.

Обґрунтування актуальності наукової роботи. Визначення мети і завдання дослідження.

Об'єкт та предмет курсової (дипломної, магістерської) роботи.

Етапи виконання курсової (дипломної, магістерської) роботи. Мова та стиль курсової (дипломної, магістерської) роботи. Підготовка до захисту курсової (дипломної, магістерської) роботи, її оформлення. Захист курсової (дипломної, магістерської) роботи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пр.	С.р		л	п	С.р
Змістовий модуль 1: «Наука як сфера людської діяльності»								
Тема 1. Наука як сфера людської діяльності	29	5	5	19	29	1	2	26
Тема 2. Наукова і науково-технічна діяльність в Україні	28	5	5	18	25	-	2	23
Тема 3. Науково-технічна інформація: пошук, накопичення, обробка	28	5	5	18	25	-	2	23
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження	28	5	5	18	25	-	2	23
Змістовий модуль 2: «Організація і планування наукового дослідження»								
Тема 5. Організація і планування наукового дослідження	26	4	4	18	25	-	2	23
Тема 6. Оформлення результатів науково-дослідної роботи	28	5	5	18	25	-	2	23
Тема 7. Курсова, дипломна, магістерська роботи: написання, оформлення, захист	28	5	5	18	26	1	2	23
Усього годин	195	34	34	127	180	2	14	164

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	2		
1.	Тема 1. Наукове пізнання як предмет методологічного аналізу	5	2
2.	Тема 2. Методологія наукової творчості	5	2
3.	Тема 3. Методи соціально-гуманітарного дослідження	5	2
4.	Тема 4. Наукова проблема	5	2
5.	Тема 5. Постановка проблеми наукового дослідження та логіка її доведення.	4	2
6.	Тема 6. Гіпотеза і її роль в науковому дослідженні	5	2
7.	Тема 7. Методи аналізу і побудови наукових теорій	5	2
	Разом	34	14

6. Самостійна робота

Самостійна робота полягає в опрацюванні окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до аудиторних занять – 0,5 год./1 год. занять,
- підготовка до контрольних заходів – 6 год. на 1 кредит ЄКТС.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	2	3	4
1.	Наука як феномен цивілізації. Особливості розвитку наукової та науково-технічної діяльності в Україні.	19	26
2.	Національна академія науки України. Наукові (технологічні) парки в національному господарстві. Внесок українських вчених у	18	23

3.	світову наукову скарбницю.		
3.	Роль науково-технічної інформації в наукових дослідженнях. Види інформації. Державна система науково-технічної інформації. Бібліотека як інтелектуальний центр наукових досліджень.	18	23
4.	Особливості міждержавного науково-технічного співробітництва в сучасних умовах.	18	23
5.	Вплив наукових досліджень на інноваційний тип розвитку національної економіки. Науково-технічний розвиток країни (на прикладі конкретної держави).	18	23
6.	Головні риси наукового потенціалу України в умовах п'ятого технологічного укладу. Інтелектуальний капітал у сучасному суспільстві. Сучасний науковий потенціал університету. Науково-дослідні підрозділи, їх зв'язок з вітчизняними та зарубіжними науковими центрами.	18	23
7.	Міжнародні науково-технічні зв'язки України. Нобелівська премія та її лауреати.	18	23
	Разом	127	164

7. Методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій: використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті; проводиться дискусійне обговорення проблемних питань.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних зображень, ділові ігри, екскурсійні заняття.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами,

увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. У процесі викладання лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає питання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження.

Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах. Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу

наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій та ін.

8. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовується оцінювання знань за наступними видами робіт: поточне тестування та опитування; усне опитування; підсумкове тестування; перевірка виконаних практичних завдань; підготовка презентаційних матеріалів, підготовка до видання наукових статей, тез для участі в конференціях.

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

1. Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях та консультаціях, розрахунково-графічна робота, результати самостійної роботи студентів) проводиться за наступними критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
15	14	14	14	14	14	15	100

T1, T2... T12 — теми змістових модулів.

Поточний контроль (100 балів): тестування, опитування, індивідуальна робота, модульні контролю (комп'ютерне тестування).

9. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90–100	зараховано
82–89	
74–81	
64–73	
60–63	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» включає:

1. Опорний конспект лекцій (на електронному і паперовому носіях) за всіма темами курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.

2. Паке́т тестових завдань за кожним змістовим модулем та в цілому по всьому курсу дисципліни.

3. 06-13-113 Мальчик, М. В. and Гонтаренко, Н. А. and Мартинюк, О. В. and Попко, О. В. and Толчанова, З. О. Методичне положення про самостійну роботу студентів з фахової підготовки на базі використання сучасних методів навчання (новітніх інформаційних та комунікаційних технологій) для студентів напряму підготовки 6.030507 «Маркетинг» денної форми навчання.

4. 06-13-31 Мальчик, М. В. and Толчанова, З. О. and Попко, О. В. and Гонтаренко, Н. А. and Мартинюк, О. В. Методичні рекомендації для виконання та захисту дипломних бакалаврських робіт студентами напряму підготовки 6.030507 «Маркетинг» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво».

1. Мальчик М.В. Інформаційне забезпечення організації рефлексивних впливів у маркетинговій діяльності підприємства / М.В. Мальчик, І.О. Оплачко // Розвиток маркетингу в умовах інформатизації суспільства : [колективна монографія] / під заг ред. професора Пилипчука В.П. – Київ: КНЕУ, 2018. – 854 с.
2. Мальчик М.В. Рефлексивное управление конкурентоспособностью промышленных предприятий : моногр. // Донецк-Ровно : ЧП Лапсюк В.А., 2010. – 216 с.
3. Маркетинг: Навч. посібник / М.В. Мальчик, Н.А. Гонтаренко, О.В. Попко, З.О. Толчанова, Б.О.Король, О.В. Мартинюк, С.І. Коваль; за заг. ред. д.е.н., проф.. Мальчик М.В. – Рівне: НУВГП, 2014. – 444 с.
4. Маркетингово-логістичні процеси в економіці: теорія та практика : монографія / М. В. Мальчик, О. В. Попко, Н. А. Гонтаренко [та ін.] ; за ред. М. В. Мальчик. – Рівне : НУВГП, 2015. – 197 с.

Допоміжна

1. Арутюнов В.Х., Мішин В.М., Свінціцький В.М. Методологія соціально-економічного пізнання: Навч. посібник / В.Х. Арутюнов, В.М. Мішин, В.М. Свінціцький. – К.: КНЕУ, 2004.–204 с.
2. Бірта Г.О., Методологія і організація наукових досліджень. Навчальний посібник рекомендовано МОН України - К.: Центр учбової літератури, 2016. – 142с.
3. Гончаров С.М. Студентські наукові дослідження в кредитно-модульній системі організації навчального процесу: Навчально-методичний посібник / С.М. Гончаров. – Рівне: НУВГП, 2006.–127 с.
4. Гончаров С.М., Гурін В.А. Методи та технології навчання в кредитно-трансферній системі організації навчального процесу: Навч.-метод. Посібник/ С.М. Гончаров, В.А. Гурін. – Рівне: НУВГП, 2010.–451 с.
5. Гордійчук А.С. Основи наукових досліджень: навч. посіб / А.С. Гордійчук, О.С. Стахів. – Рівне : НУВГП, 2008. – 331 с.
6. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
7. Кір'янов В.М. Основи наукових досліджень: Навч. посібник для економічних спеціальностей/В.М. Кір'янов. – Рівне: НУВГП, 2008.– 286 с.
8. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навч. Посібник / В.В. Ковальчук. – К.: Слово, 2009.– 240 с.
9. Конверський А.Є., Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
10. Корягін М.В., Основи наукових досліджень. Навчальний посібник –

Алерта, Правова єдність, 2014. – 600с.

11. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. Посібник/ О.В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2009.– 206 с.
12. Макогон Ю.В., Пилипенко В.В. Основи наукових досліджень в економіці: Навч. Посібник / Ю.В. Макогон, В.В. Пилипенко. – 2 вид. – Донецьк: Альфа-прес, 2007.– 144 с.
13. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. Посібник / І.С. П'ятницька-Позднякова. – К.: КНЕУ, 2003.–116 с.
14. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень і технічної творчості: Підручник / В.С. Ростовський, Н.В. Дібрівська. – К.: Центр учбової літератури, 2009.–296 с.
15. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник / Д.М. Стеченко, О.С. Чмир. – К.: Знання, 2005.–309 с.
16. Тимейчук О.Ю., Кузьменко В.М., Тимейчук Т.Б. Інформаційні системи та математичні методи наукових досліджень: Навч. Посібник / О.Ю. Тимейчук, В.М. Кузьменко, Т.Б. Тимейчук. – Рівне: НУВГП, 2011.– 117 с.
17. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: Підручник. – 3-тє вид. / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко . – К.: Знання-Прес, 2003.–295 с.

Інформаційні ресурси

1. Marketer – інформаційний портал, присвячений бізнесу, маркетингу, рекламі, фінансовим ринкам, інтернет-технологіями, новинкам в технічній сфері, саморозвитку. Режим доступу: <https://marketer.ua/>
2. Журнал «Маркетинг і реклама». Режим доступу: <https://www.mr.com.ua/>
3. Журнал «Новий маркетинг». Режим доступу: <http://marketing.web-standart.net/>
4. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії наукової бібліотеки НУВГП [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua>.
5. Маркетинг Бізнес. Режим доступу: <http://www.marketing.biz.ua>
6. Портал, присвячений ринку маркетингу, реклами, PR в Україні. Режим доступу: <http://sostav.ua/>
7. Рівненська державна обласна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.libr.rv.ua/>.